

**Argumentarea
necesității inițierii negocierilor asupra proiectului Contractului de finanțare dintre
Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului
„Spitalele Regionale din Republica Moldova”**

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale:

Proiectul Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova”, are drept scop contractarea unui împrumut în valoare de 101 milioane Euro, în vederea realizării proiectului menționat.

Părțile la proiectul Contractului de finanțare vizat sunt Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții.

Proiectul Contractului de finanțare include 12 articole, care conțin prevederi despre suma creditului și procedura de debursare, suma împrumutului și moneda rambursării, rata dobânzii, modalitatea de rambursare, taxa de administrare, angajamentele cu privire la proiect, procedurile de achiziții aplicate, standardele de mediu și sociale, responsabilitățile părților, condițiile de intrare în vigoare și de modificare ale acestuia, etc.

2. Informații privind conținutul contractului:

Proiectul „Spitalele Regionale din Republica Moldova” (în continuare – *Proiect*) prevede construcția unui spital regional modern, care va deservi populația din raioanele Cahul, Comrat, Leova, Ceadâr-Lunga, Taraclia, Cantemir și Vulcănești ale Republicii Moldova.

Conform rezultatelor Studiului de fezabilitate și proiectului tehnic conceptual, Spitalul Regional Cahul va ocupa o suprafață de 50.811,1 m² și va include 168 de paturi pentru pacienții adulți cu afecțiuni acute, un compartiment pentru spitalizarea de o zi, destinat adulților, cu 20 de spații special amenajate, 10 paturi pentru îngrijiri critice și 18 paturi pentru spitalizarea copiilor. Spitalul va dispune de un bloc operator modern, cu 8 săli de operație, radiologie intervențională, cateterism cardiac și proceduri avansate de endoscopie. De asemenea, unitatea de primiri urgente de nivel terțiar va fi echipată cu o sală hibrid pentru intervenții complexe.

Departamentul de diagnostic va fi dotat cu echipamente de înaltă performanță, inclusiv tomografie computerizată (CT), rezonanță magnetică (RMN), angiografie, radiografie digitală și ecografie. Spitalul va oferi, totodată, servicii de asistență medicală specializată în regim ambulatoriu. Pentru a susține activitatea medicală de vârf, vor fi disponibile spații de cazare destinate specialiștilor veniți din Chișinău sau alte raioane pentru a colabora cu colegii din Cahul în intervenții, instruirii și schimburi de experiență.

Spitalul va asigura o gamă completă de servicii pentru pacienții internați, inclusiv îngrijiri medicale acute (generale și geriatrie), tratament pentru accident vascular cerebral acut, paturi

pentru cardiologie (inclusiv îngrijiri coronariene), paturi pentru intervenții chirurgicale acute (chirurgie abdominală, colorectală și gastroenterologie), oftalmologie, traumatologie și ortopedie, urologie, ginecologie, O.R.L., chirurgie maxilo-facială și plastică, neurochirurgie, chirurgie vasculară și toracică. De asemenea, vor fi disponibile paturi pentru îngrijiri critice, atât pentru adulți, cât și pentru copii, paturi pediatrice pentru spitalizarea acută, precum și facilități pentru stabilizarea pacienților cu arsuri, înainte de transferul acestora la Chișinău. Spitalul va avea și o secție de ginecologie, completată de intervenții chirurgicale și unități de îngrijire critică, care vor complementa serviciile perinatale existente.

Totodată, în cadrul Spitalului Regional Cahul va fi dezvoltat un centru regional de oncologie. Aici, pacienții vor avea acces la servicii moderne de chimioterapie, radioterapie și brahiterapie, alături de facilități complementare de medicină nucleară, precum gamma-cameră și SPECT/CT.

În apropierea departamentului de diagnostic va funcționa și un departament ambulatoriu multi-specialitate, oferind o gamă largă de servicii medicale specializate.

Spitalul Regional Cahul va fi construit pe terenul actualului IMSP Spital Raional Cahul, păstrând funcțiunea de obiectiv cu menire socială, modernizând rețelele de apeduct și canalizare pentru a preveni contaminarea apelor subterane, integrând soluții de energie regenerabilă și eficiență energetică și îmbunătățind accesul pentru ambulanțe, personal și vizitatori, în beneficiul comunității locale.

Proiectul Contractului de finanțare nu vine să implementeze, să amendeze sau să substituie contracte de împrumut de stat externe în vigoare.

B. Analiza de impact:

Aspectul politic, cultural și social:

Prevederile proiectului Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova” nu contravin politicii interne și externe promovate de către Republica Moldova.

Pe plan bilateral, proiectul Acordului de împrumut are la bază principiul reciprocității și corespunde intereselor Părților.

Totodată, menționăm că noul spital regional va îmbunătăți semnificativ accesul la servicii medicale de înaltă performanță pentru populația din sudul Republicii Moldova, reducând necesitatea deplasărilor către Chișinău pentru tratamente complexe. Instituția medicală va aduce toate serviciile medicale necesare mai aproape de pacienți, sporind eficiența și calitatea îngrijirilor, totodată reducând presiunea asupra instituțiilor medicale de nivel republican din Chișinău.

3. Aspectul economic și de mediu:

Proiectul Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova” nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra economiei și mediului Republicii Moldova.

Investiția în sporirea accesibilității serviciilor medicale de înaltă performanță va contribui la îmbunătățirea calității vieții, reducerea disparităților sociale în sănătate și creșterea eficienței sistemului medical.

Astfel, peste 300.000 de locuitori din raioanele Cahul, Comrat, Leova, Ceadâr-Lunga, Taraclia, Cantemir și Vulcănești oferind o gamă completă de servicii medicale, inclusiv cardiologie, chirurgie cardiacă, neurologie, neurochirurgie și intervenții chirurgicale minim invazive. Prin aceste servicii, spitalul va reduce semnificativ distanțele pe care pacienții trebuie să le parcurgă pentru tratamente complexe și va contribui la scăderea timpului de spitalizare și la reducerea costurilor pentru pacienți. Crearea unui centru oncologic modern va îmbunătăți accesul la tratamente avansate, contribuind la scăderea mortalității cauzate de cancer.

4. Aspectul normativ:

Proiectul Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova” este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, legislația Uniunii Europene, Carta ONU, angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional, precum și instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Realizarea proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova” este aliniată cu Planul național de dezvoltare pentru anii 2025-2027: Obiectivul general nr. 5. „Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ.”, Obiectivul specific nr. 5.1. „Asigurarea acoperirii universale cu servicii medicale de înaltă calitate, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții”: Construcția spitalului regional Cahul; SND,, Moldova 2030”: 5.25. „Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății”, pct. „11) Construirea și dotarea corespunzătoare a spitalelor regionale Bălți și Cahul” și Strategia Națională de Sănătate „Sănătatea 2030”, OG 2.1., 2.2, 2.3.

Remarcăm că propunerea de proiect privind Construcția Spitalului Regional Cahul a fost aprobată de către Comitetul Interministerial pentru Planificare Strategică în cadrul ședinței din 29.11.2024 (PV nr. 15), cu mențiunea privind inițierea negocierilor și încheierea ulterioară Acordului de finanțare cu Banca Europeană de Investiții, în valoare de 101 milioane EURO.

5. Aspectul instituțional și organizatoric:

Ministerul Sănătății este autoritatea publică centrală de specialitate responsabilă de implementarea proiectului.

Activitățile în cadrul proiectului sunt realizate de către unitatea de implementare a proiectului din cadrul Ministerului Sănătății, care gestionează operațiunile de zi cu zi ale acestuia.

Un grup de lucru, condus de către Ministrul Sănătății, coordonează procesul de implementare a proiectului, analizează propunerile parvenite ce țin nemijlocit de funcționarea viitorului spital regional (tipuri de servicii ce urmează a fi prestate, nr. de paturi, etc.), funcționează ca forum pentru

stabilirea priorităților în cadrul proiectului, a oferit suport în contextul elaborării studiului de fezabilitate și proiectului tehnic conceptual, etc.

De asemenea, va fi creat și un comitet de coordonare pentru supravegherea implementării Proiectului, format din reprezentanți ai MS, MIDR, MF, BEI, etc.

Activitatea unității de implementare a proiectelor de construcție a Spitalelor Regional Bălți și Cahul este finanțată de către Banca Europeană pentru Investiții, în baza Acordului de grant între Ministerul Sănătății și Banca Europeană pentru Investiții, semnat la data de 28 septembrie 2022. Mijloacele financiare alocate: 498 mii EURO.

Luând în considerare prevederile proiectului Contractului de finanțare, precum și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, proiectul urmează a fi supus avizării de către instituțiile interesate și consultărilor publice.

Totodată, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, la compartimentul Transparență Decizională, precum și pe portalul particip.gov.md.

6. Aspectul financiar:

Proiectul Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova” prevede acordarea unui împrumut Republicii Moldova din partea BEI în valoare de 101 milioane euro.

Proiectul Contractului de finanțare prevede că, împrumutatul urmează să achite taxe, impozite și alte impuneri de orice natură, inclusiv accize și taxe de înregistrare, care pot apărea în urma executării sau punerii în aplicare a acestuia.

Totodată, beneficiarul va suporta orice cheltuieli, inclusiv cheltuieli profesionale, bancare sau de curs, pe care le poate suporta în legătură cu pregătirea, executarea, implementarea și rezilierea proiectului Contractului de finanțare sau a oricărui document conex, inclusiv orice modificare a acestuia.

Ținem să menționăm despre intenția de a scuti proiectul de achitarea taxelor (TVA și alte taxe, inclusiv vamale), prin identificarea modalității legale corespunzătoare.

7. Aspectul temporar:

Proiectul Contractului de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții privind implementarea Proiectului „Spitalele Regionale din Republica Moldova” va intra în vigoare la data semnării acestuia.

Totodată, după semnarea proiectului Contractului de finanțare, acesta va fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova, iar ulterior Ministerul Justiției va notifica Banca Europeană de Investiții despre opinia legală privind respectarea procedurilor interne de promovare, semnare și ratificare.

Perioada de implementare a proiectului: 2024-2030.

C. Procedura negocierilor

Negocierile pe marginea proiectului Contractului de finanțare vor fi purtate de către delegația oficială de negociatori condusă de reprezentantul Ministerului Sănătății.

Având în vedere prevederile proiectului Contractului de finanțare, negocierile vor avea loc într-o singură rundă și vor dura nu mai mult de o zi lucrătoare.

Negocierile vor avea loc în limba engleză, cu asigurarea traducerii consecutive, după caz.

Ministru

Ala NEMERENCO